

ΕΥΛΑΒΗ ΜΝΗΜΟΣΥΝΑ

ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ ΚΥΡΙΑΖΗΣ

ΝΕΟΣ ἀκόμη, ἐν τῇ ἀκμῇ τῆς πνευματικῆς του δράσεως καὶ ἐν τῇ ἀρχῇ ἔτι τοῦ ἀρχιερατικοῦ του σταδίου, ἀπεβίωσε τὴν 4 Ἀπριλίου τοῦ 1907 ἐν τῷ Νοσοκομείῳ τοῦ «Εὐαγγελισμοῦ» ὁ ἐπιφανὴς ἱεράρχης καὶ Ἐπίσκοπος Χαλκίδος Παντελεῆμων Κυριαζῆς, ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ ὁποῦ ἡ Ἐκκλησία ἀπωφανίσθη ἑνὸς τῶν κορυφαίων ἀντιπροσώπων της, ὁ δὲ ἐλληνικὸς κλῆρος ἀπώλεσεν ἐν τῶν λαμπροτέρων καὶ πολυτιμοτέρων σεμνωμάτων της.

Διότι, ὁ ἀείμνηστος καὶ ἀλησμόνητος πρωθιεράρχης ἦτο ἀληθῶς μία ἐξιδανικευμένη προσωπικότης τοῦ ἑλληνικοῦ κλήρου. Ἀποπερατώσας τὰς θεολογικὰς του σπουδὰς ἐν Γερμανίᾳ καὶ ἐγκύψας εἰς μελέτας εὐρυτάτας, δὲν διεκρίνετο μόνον διὰ τὴν ὄντως ὑπέροχον πνευματικὴν μόρφωσιν, τὴν ἀδρὰν πολυμαθείαν, τὸ ἀναμορφωτικόν του πνεῦμα καὶ τὴν φωτεινοτάτην ἀντίληψιν τῶν καθηκόντων καὶ τοῦ προορισμοῦ αὐτοῦ ὡς κληρικοῦ, ὡς χριστιανοῦ, ὡς πολίτου, ὡς Ἕλληνος. Ἐκεῖνο ὅπερ τὸν ἀνύψου ἐν τῇ συνειδήσει πάντων, ὅσοι ἠτύχησαν νὰ ἐπικοινωνήσουν μετ' αὐτοῦ, ἦτο ὁ ἄμεμπτος, ὁ ἀδαμάντινος καὶ ἰσχυρὸς χαρακτήρ, ἡ ἀνεξάντλητος ψυχικὴ εὐγένεια, ἡ ἰδεώδης σχεδὸν σεμνότης τοῦ ἤθους, ἡ ἀδρότης τῶν τρόπων, ἡ παρθενικὴ τῶν λόγων γλυκύτης καὶ ἡ ἐν παντὶ καὶ πάντοτε ἀσκησις τῆς ἀληθινῆς ἀρετῆς. Ὡς καθηγητὴς καὶ ὡς ἱεροκῆρυξ ἔθελεγ καὶ συνήρπαζε καὶ κατέκτα τὸ ἀκροατήριόν του. Ἀλλὰ τὸ κήρυγμα τῶν ἠθικῶν ἀρχῶν καὶ τῶν ὑψηλῶν διδαγμάτων τοῦ εὐαγγελίου ἐνίσχυε καὶ διετράνου διὰ τοῦ ἰδίου παραδείγματος, παρέχων ἀείποτε ἑαυτὸν τύπον καὶ ὑπογραμμὸν συνέσεως, μετριοπαθείας, πραότητος, ἀνεξικακίας καὶ ἀγάπης πρὸς τὸν πλησίον, τὴν κοινωνίαν, τὸ ἔθνος.

Ἐδίδασκε καὶ ἐκραταίου ἐν τῇ πίστει ὄχι διὰ τῶν λόγων μόνον, ἀλλὰ καὶ διὰ τῶν ἔργων. Ἡδύνατό τις νὰ εἴπῃ ἀδιστακτως περὶ αὐτοῦ : « Ἰδοὺ ἀληθῆς Ἰσραηλίτης, ἐν ᾧ δόλος οὐκ ἔστιν ». Τὸ ὄνειρόν του ἦτο νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν ἀναμόρφωσιν τοῦ ἐν Ἑλλάδι κλήρου καὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἐν γένει πραγμάτων, τὰ ὁποῖα ἔχει, ὡς γνωστόν, καταβιβάζει ἐκ τοῦ ὕψους των καὶ λυμαίνεται ἡ πολιτικὴ καὶ κομματικὴ ἀκολασία. Ἀπὸ πολλοῦ δὲ χρόνου ἦτο ἐνδεδειγμένος διὰ τὴν ἔδραν τοῦ Ἐπισκόπου. Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ἀθηνῶν, συνδεόμενος δι' ἐξαιρετικῆς πρὸς αὐτὸν φιλίας καὶ ἀμοιβαίας ἐκτιμῆσεως, ἔθεώρει τὸν ἀείμνηστον Κυριαζῆν ὡς ἓνα τῶν στιβαρωτέρων βραχιόνων του εἰς τὸ ἔργον τοῦ ἀνακαθαροῦ καὶ τῆς ἀνορθώσεως. Ἄλλ' εἶχε νὰ παλαίσῃ κατὰ τῶν μικρορραδιουργιῶν τῆς κρατουσῆς συναλλαγῆς, γνωστοῦ ὄντος ὅτι ὁ εὐγενὴς καὶ ὑπερήφανος ἐκεῖνος ἱεράρχης οὐδέποτε θὰ ἔτεινεν εὐήκοον οὐς εἰς τοὺς πολιτικοὺς ἐκμεταλλευτὰς, οὔτε θὰ ἐπέτρεπε τὴν παραμικρὰν ἀνάμιξιν εἰς τὰ ἔργα καὶ τὰ ὑψηλὰ τῆς Ἐπισκοπῆς καθήκοντα.

Ἄτυχῶς, εἰς τὴν οὕτωσὶ εὐοίωνον ἔναρξιν ἔτι τοῦ ἐνεργοῦ σταδίου του, εὔρεν αὐτὸν αἰφνιδίως ὁ θάνατος, ὃν καὶ προαισθανθεὶς ἀνέμενε μετὰ χριστιανικῆς καρτερίας καὶ τῆς ψυχικῆς ἐκεῖνης γαλήνης, ἥτις χαρακτηρίζει τοὺς ἐν ἀρετῇ καὶ δικαιοσύνῃ βιώσαντας. Περιστοιχιζόμενος ὑπὸ τῶν ἀρχαίων αὐτοῦ συμμαθητῶν καὶ τῶν ἐπιλέκτων φίλων καὶ θαυμαστῶν του, τῆς γηραιᾶς του μητρὸς καὶ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου, ἀφοῦ πρότερον ἐζήτησε καὶ ἔλαβε τὴν κοινωνίαν τῶν ἀχράντων μυστηρίων, παρέδωκε τὸ πνεῦμα ἐν Κυρίῳ, καταλιπὼν κενὸν ἀληθῶς δυσαναπλήρωτον, πένθος ἀλγιστον καὶ μνήμην λατρευτὴν εἰς πάντας τοὺς συναισθανομένους οἶων θησαυρῶν διανοίας καὶ αἰσθημάτων ἐστερήθη τόσον προῶρως ἢ Ἐκκλησία καὶ ἡ Πατρίς.